

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: DKP og landbruget

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1980

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 8

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

DKP OG LANDBRUGET

DKP og landbruget
Udarbejdet af DKPs landbrugsudvalg
Foråret 1980

Vil du vide mere?

Så ring eller skriv

Du kan også læse pjecen "Jord og politik",
der koster 5 kr. Den er udgivet i kommission
hos forlaget Tiden og kan bestilles hos en-
hver boghandler.

Tiden. Verden Rundt nr. 1 og 2, 1979,
har offentliggjort hovedindlæggene
på DKPs landbrugskonference. Hvert nr.
koster 15 kr.

Under alle omstændigheder er du velkommen til
at ringe eller skrive til

Danmarks Kommunistiske Parti
Dr. Tværgade 3, 1302 København K.
tlf. 01) 14 01 14

Forside: Dyrvig Andelslandbrug.

Dansk landbrug skal ha' en fremtid — men ikke for monopolerne!

Landbruget er stadig en væsentlig del af det danske samfund. Ganske vist udgør det kun 7 pct. af befolkningen, men for hver mand i landbruget er der beskæftiget 3-4 udenfor i transport, forsyning og bearbejdning af landbrugsproduktionen.

Det er disse mennesker og de 1000 unge, der uddannes på landbrugsskolerne, der skal sikres en fremtid i dansk landbrug - til gavn for hele den arbejdende og forbrugende befolkning - og det gøres bedst ved at bakke op bag Danmarks Kommunistiske Partis 6 krav:

1. Indefrysning af værdistigningerne - spekulatjonen ud af landbruget
2. For en fortsat høj landbrugsproduktion. Mod monopolerne - ud af EF.
3. Offentlig kontrol med forsyning og afsætning i samarbejde med landbrug, forbrugere og andelsvirksomheder.
4. Økonomisk ligestilling af enkeltmandsbrug og fællesdrift.
5. Bedre arbejdsforhold - statsfinansieret husbondafløsning.
6. Sikring af indholdet i landbrugsuddannelsen og forskningen.

Indefrys værdistigningerne få spekulatjonen ud af landbruget — så kan unge landmænd få en chance.

Unge landmænd, der vil etablere sig, kan ikke selv med det bedste driftsresultat klare renter og afdrag på ejendommen.

Derfor må han satse på at få dækket driftsunderskuddet over en periode på ca 5 år ved hjælp af inflationsgevinsten. Hvis han da overlever så længe.

Det er selvfølgelig urimeligt for landbruget — og for samfundet som helhed er det uholdbart at lade priserne og renten stige som hidtil.

De eneste, der har glæde af de nuværende ordninger, er de landmænd, der kan placere investeringer i jord. Det er navnlig godsejerne, der direkte kan spekulere med jorden og dermed koncentrere landbrugsarealerne på færre hænder.

DERFOR KRÆVER DKP, AT DE SAMFUNDSSKABTE
VÆRDISTIGNINGER I JORD OG FAST EJENDOM
INDEFRYSES SOM EN GÆLDSPOST TIL STATEN:

Det vil medføre

- at de nuværende ejere ikke kommer til at betale flere penge, og at de ikke kan belåne værdistigningerne udover en stigning, der er på størrelse med forbrugerpristallet.
- at ejendommene vil falde i handelspris, da køberne må betale en lav rente af gældsposten til staten ved siden af sælgerens krav.
- at renten falder, fordi statsgælden aflaster lånemarkedet.

Og dermed sikres der bedre kår både for de arbejdende i by og på land og spekulatønnen i værdistigningerne forhindres.

**Mod monopolerne – ud af EF.
Så kan der produceres sunde fødevarer
til mennesker med appetit –
og ikke til overskudslagre.**

Det vigtigste argument for EF-tilhængerne var i sin tid at skabe bedre vilkår for dansk landbrug. Hvordan gik det så?

Renten gik ikke ned, men op fra 12 til 17 procent.

Jordprisernes himmelflugt blev større end nogensinde.

Godsejere med over 100 ha har tjent penge på medlemsskabet, mens alle andre har tabt. De tjente navnlig på høje kornpriser.

For et almindeligt landbrug er timelønnen faldet fra 20 til 15 kr.

Men hvem har EF så været til glæde for?

Foderstofbranchen.

- som leverer foder af en svingende, men ofte alt for dårlig kvalitet, uden at der er en reel kontrol med det.

Statens foderstofkontrol kan påvise mangler ved foderet, men de bøder, der gives, er nærmest af symbolsk art. Derfor er det nærmest risikofrit at sælge foder af en dårlig kvalitet.

Der skal indføres præcise regler for, hvad foder må og skal indeholde. Kontrollen skal effektiviseres og bøderne skal være på mange

Offentlig kontrol med den offentlige forsyning og afsætning. Så bli' andelsvirksomhederne ikke længere snydteper.

gange det beløb, der kan tjenes ved at sælge det dårlige foder.

Levnedsmiddelmonopolerne

- som af økonomiske grunde forringer råvarernes kvalitet i betydeligt omfang.

Ved hjælp af vand- og fedtbindende stoffer fremstilles f.eks. kødpølser, der ikke har meget med råvaren kød at gøre. Det er klart, at det er en god forretning at sælge vand til 30 kr. kiloet, men forbrugerne bliver snydt, og det producerende landbrug bliver mistænkeliggjort. Det er derfor i deres interesse, at kommunisternes forslag, om at der udarbejdes varestandarder for, hvad de enkelte levnedsmiddeltyper må og skal indeholde, gennemføres. Et første led i denne udvikling kan være at fjerne den sminke fra levnedsmidlerne, der skjuler en dårlig kvalitet.

Det danske landbrug producerer råvarer, der stort set er af en god kvalitet. Det er dog muligt at foretage kvalitetsmæssige forbedringer - f.eks. ved gennem avlsarbejde at reducere mængden af det lyse væskedrivende svinekød og ved destruktion af dieldrinholdigt smør m.m.

De andre EF — lande

Så kan der produceres sunde fødevarer til mennesker med appetit og ikke til overskudslagre.

- som stadig trænger os tilbage med deres eksportfremstød og som lukker os inde i et overmættet marked.

Vi må kræve, at landbrugseksporten omlægges fra interventionslagre til verdensmarkedets behov. For der er langt større perspektiv i at producere fødevarer til mennesker med appetit end til et overmættet marked - eller som

Carl Scharnberg siger det:

Når 90 % af jordens befolkning står uden for det europæiske fællesskab, hvem er så mest isoleret ?

Offentlig kontrol med forsyning og afsætning. Så bli'r andelsvirksomhederne ikke længere sorteper.

Monopolerne i forsyningssektoren (f.eks. KFK) og afsætningssektoren (f.eks. Plumrose) vandt ved indmeldelsen i EF øget styrke i forhold til de andelsvirksomheder, der arbejder i samme sektor. Derfor må vi have offentlig kontrol med forsyning og afsætning i samarbejde med landbrug, forbrugere og andelsvirksomheder. I nogle tilfælde er andelsvirksomhederne blevet tvunget ind på forretningsprincipper, der minder om monopolenes. På længere sigt tjener denne udvikling hverken landbrugets eller forbrugernes interesser. Andelsvirksomhederne må derfor basere deres forretningsmæssige principper på et langsigtet samarbejde med landbrug og forbrugere. For at sikre denne udvikling, må der indtil videre gennemføres effektive kontrolforanstaltninger og indgreb overfor de store fødevarerkoncerners avancer og profitter i omsætningsledene. Og landbrugets omkostninger må nedsættes gennem indgreb mod priser og avancer på maskiner, gødning, foderstoffer m.m. Private forpagtningskontrakter, produktionsindkøb- og salgskontrakter underkastes en særlig beskyttelse, der hindrer urimelige afhængighedsforhold samt monopoldannelser med urimelige omkostninger og avancer i omsætningsledene som følge.

Fællesdrift skal stilles lige med enkeltmandsbrug. Så kan endnu flere unge få en chance.

Stordrift og rationaliseringer har altid givet de store brug og godserne økonomiske fortrin i forhold til de mindre brug. Alligevel har disse helt op til efter 2. verdenskrig kunnet konkurrere på de særlige økonomiske fordele, der var knyttet til den alsidige drift på det blandede brug.

Sådan er det ikke mere!

Den teknologiske udvikling, der har fundet sted ikke mindst siden 1960, har fremmet en specialisering af brugene uanset størrelse, og de små blandede brug klarer sig nu dårligere og dårligere.

Derfor er fremtiden større landbrug!

Et andet problem i enkeltmandsbruget er, at man går alene med arbejdet. Det skaber isolation - både i forholdet til kolleger og det øvrige samfund. Måske er det det (plus selvfølgelig økonomien), der får unge landmænd til at søge nye veje, og for dem står især andelslandbruget som en ejerform, der vil kunne løse nogle af problemerne.

Når alligevel over 97 pct. af de danske landbrug drives som enkeltmandsvirksomheder og forsøgene med etablering af andelsbrug har været så få, skyldes det sikkert, at loven stærkt favoriserer enkeltbrugene, og at landbrugsskolerne ensidigt påvirker i retning af familiebrug.

Det kan være anderledes!

Kommunisterne stillede ændringsforslag til landbrugsloven i 1973, der ligestillede enkeltmandsbrug og fællesdrift, men et folketingsflertal bestående af S,V, SF,KF,CD og KrF vedtog den nuværende lov. Loven har vist sig utilstrækkelig til at imødekomme behovet for fællesdrift, men velegnet som instrument for landbrugsministeren til at give prinser og lignende privilegerede dispensation fra loven.

Vi må derfor kræve:

- at andelsbrug juridisk stilles lige med enkeltbrug.
- at støtteordninger for unge landmænd ydes til personer, og ikke som nu til brug.
- at landbrugsuddannelsen ikke ensidigt rettes mod enkeltmandsbruget.
- at landbrugsministerens mulighed for at dispensere fra loven overføres til Statens Jordlovsudvalg.

Bedre arbejdsforhold og statsfinansieret husbond afløsning. Så kan landmænd også få en 40 – timers arbejdsuge.

Der er nok ikke mange, der idag vil finde sig i en gennemsnitlig arbejdsuge på 62 timer - men det er ikke desto mindre tilfældet for de fleste landmænd.

Kun 1 pct. holder 4 ugers ferie, mens 71 pct. overhovedet ikke holder ferie. 50.000 landmænd har hvert år behov for afløsning på grund af sygdom, men de fleste kan ikke finde en afløser.

Det bliver ikke mindre chokerende, når man kigger på nogle andre tal:

I 1960 var der 260.000 helårsarbejdere i landbruget og i 1977 121.500. Samtidig med denne affolkning er produktionen steget, så den nu pr. helårsarbejder er over det dobbelte.

Det skyldes naturligvis, at der er indført ny teknik, men selv om der er indført bedre teknik, er denne produktionsforøgelse ikke kommet den arbejdende befolkning til gode. Der er sket en højere udbytning af de arbejdende og en relativ forringelse af leveforholdene. Men mens det før i tiden overvejende var den fysiske overbelastning, der var hovedproblemet, er det i dag de psykiske og sociale problemer.

Landbrugets organisationer har ikke i til-
strækkeligt omfang inddraget disse problemer
i deres politik, og da kommunisterne i Folke-
tinget stillede forslag om, at der blev indført
statsfinansieret husbondafløsning til afløsning
under sygdom samt ferier og fridage i de husdyr-
producerende brug, blev det afvist af et folke-
tingsflertal med regeringen i spidsen.
Selv om forslaget skal genfremsættes, er det
imidlertid ikke nok. Først med overgang til
industrialiserede andelsstorbrug vil der være
mulighed for at sætte arbejdstiden ned til sam-
me niveau som industriarbejdernes. Overholdelse
af arbejdsmiljøloven og indførelse af bedrifts-
sundhedstjeneste kan heller ikke realiseres før.
Børnearbejde vil der ikke være behov for og først
da vil det virkelig ophøre.

**Indholdet i landbrugsuddannelsen
og forskningen må sikres.
Så vil der først være en virkelig
god fremtid for dansk landbrug.**

Uddannelsen af landbrugere er for isoleret fra andre faglige uddannelser, og for ensidigt, fordi man kun lærer, hvordan man individuelt får flest mulige foderenheder og kg mælk ud af produktionen. DKP kræver landbrugsuddannelsen ind under EFG - de erhvervsfaglige grunduddannelser. Kontrollerede praktikpladser og ordentlig løn under uddannelsen. På den måde får landbrugerne under uddannelsen kendskab til og direkte kontakt med andre befolkningsgrupper.

Men for at sikre landbrugets fremtid er det også nødvendigt at yde de nødvendige midler til forskning og videnskab og til så effektivt som muligt at forbinde disse resultater med den praktiske landmand og hans indsats for at øge produktionen, men også for at sikre, at vi alle får både gode og sunde fødevarer. Derfor foreslår vi, at staten ansætter konsulenter, der samarbejder i grupper, så alle driftsproblemer i det enkelte brug dækkes.

**Det ku være så godt, men ...
Så nu er det på høje tid
at lave det om!**

Andelsbevægelsen var landmændenes værn mod de værste former for udbytning i handel (forsyning og afsætning), men den kunne intet stille op mod jordspekulation og renteudbytning.

Kapitalen kan ikke købes ud af landbruget - den må eksproprieres. Samfundets overtagelse af kapitalens nøgleposter betyder en revolution, en overgang fra kapitalismen til socialismen. Vi har alle (eller næsten) en fælles interesse i, at samfundet ejer bankerne, energiselskaberne, forsikringsselskaberne og andre centrale livsnerver i Danmark - det er nemlig forudsætningen for, at renteslaveriet kan afskaffes. Derfor må kampen for en demokratisk landbrugspolitik udvikles til en fredelig revolution, hvor stor-kapitalen nationaliseres.

FREMTIDEN

INTET FORMES AF DEN,
DER LUKKER SIG INDE,
ENSOM, SKUFFET, APATISK.
INTET ÆNDRES AF DEN,
DER HANDLER I BLINDE,
BITTER, HIDSIG, FANATISK.
ALT KAN FORÆNDRES AF DEN,
DER VED, AT INTET ER STATISK.

Carl Scharnberg.

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk